

Risikoplysninger for Frørup Andelskasse.

Redegørelse vedrørende øvrige risikoplysninger.

(pr. 15.02.2010)

Vi gør opmærksom på, at redegørelsen er opbygget således, at den følger de respektive punkter i bilag 20 til bekendtgørelse om kapitaldækning.

Indholdsfortegnelse

- 1. Målsætninger og risikopolitikker**
- 2. Anvendelsesområde**
- 3. Basiskapital**
- 4. Solvenskrav og den tilstrækkelige basiskapital**
- 5. Modpartsrisiko**
- 6. Eksponering i aktier m.v. der ikke indgår i handelsbeholdningen**

Det bemærkes, at Frørup Andelskasse har udarbejdet to redegørelser: Én vedrørende den tilstrækkelige basiskapital og det individuelle solvensbehov og én vedrørende øvrige risikoplysninger (nærværende redegørelse).

1. Målsætninger og risikopolitikker, punkt 1

I forbindelse med driften af Frørup Andelskasse er andelskassen eksponeret over for forskellige risikotyper: kreditrisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko og operationel risiko.

Kreditrisikoen defineres som risikoen for, at betalingsforpligtelser over for banken ikke skønnes at kunne inddrives på grund af enten manglende evne eller manglende vilje til at betale til den aftalte tid.

Markedsrisikoen defineres som risikoen for, at markedsværdien af bankens aktiver og passiver ændres som følge af forandringer i markedsforholdene. Andelskassens samlede markedsrisiko omfatter renterisici, valutarisici, aktierisici og ejendomsrisici.

Likviditetsrisikoen defineres som risikoen for, at andelskassens betalingsforpligtelser ikke kan honoreres under andelskassens likviditetsberedskab.

Endelig defineres den operationelle risiko som risikoen for, at der enten direkte eller indirekte opstår økonomiske tab som følge af fejl i interne processer og systemer, menneskelige fejl eller som følge af eksterne hændelser.

Andelskassen overordnede politik omkring risikopåtagelse er, at andelskassen kun påtager sig risici, som er i overensstemmelse med de forretningsmæssige principper, som andelskassen drives efter, og som andelskassen har de kompetencemæssige ressourcer til styringen af. De overordnede rammer for styring af de forskellige risici fastsættes af andelskassens bestyrelse og direktion.

Ved implementering af Basel II-reglerne i den danske lovgivning omkring kapitaldækning blev det samtidig pålagt de danske pengeinstitutter at offentliggøre visse risikoplysninger (i daglig tale også benævnt Søjle 3-oplysninger). De krævede risikoplysninger fremgår af nærværende redegørelse.

Efterfølgende beskrives nærmere omkring de forskellige risikotyper.

Kreditrisiko udlån

Det er andelskassens kreditafdeling, der er ansvarlig for den løbende styring af andelskassens kreditrisiko, herunder at forretningsgange og kontrolrutiner udvikles og optimeres.

Andelskassen følger løbende alle signifikante udlån og garantier på individuel basis. Øvrige udlån og garantier overvåges gruppevis. Hvis der registreres tegn på, at der kan opstå problemer med et engagement, overgår dette dog til vurdering på individuel basis.

Overordnet påtager Frørup Andelskasse sig kreditrisici ud fra en kreditpolitik fastlagt med de mål, at der skal være et velafbalanceret forhold mellem påtagne risici og det af andelskassen opnåede afkast.

Udlåns gearingen i forhold til andelskassens egenkapital er på ca. 2 gange. Til sammenligning kan nævnes, at børsnoterede danske pengeinstitutter i snit har udlånt deres egenkapital ca. 11 gange.

Obligationsbeholdningen

Andelskassens obligationsbeholdning udgør pr. 31.12.2009 164,6 mio. kr.. Af obligationsbeholdningen skal 38,3 mio. kr. måles til amortiseret kostpris, hvilket betyder, at udsving i beholdningens værdi ikke påvirker kursreguleringerne. Disse obligationer må til gengæld ikke handles frit, men skal beholdes indtil de udløber.

Den resterende obligationsbeholdning på 126,3 mio. kr. er placeret fortrinsvis i almindelige danske realkreditobligationer samt danske statsobligationer.

Markedsrisiko

Andelskassens grundlæggende politik vedrørende markedsrisici er, at andelskassen ønsker at holde sådanne risici på et lavt niveau.

Renterisiko

Andelskassens udlåns- og indlånsforretninger samt mellemværende med kreditinstitutter er indgået på variabel basis.

Politikken i Frørup Andelskasse er at fastholde en lav renterisiko, og andelskassen ønsker dermed ikke væsentlige eksponeringer mod udviklingen i renteniveauret.

Andelskassens renterisiko overvåges og styres dagligt af andelskassens direktion.

Aktierisiko

I bestyrelsens retningslinjer til direktionen er der indbygget et maksimum for, hvor høj en aktierisiko Frørup Andelskasse må påtage sig. Ved udgangen af 2009 udgjorde andelskassens handelsbeholdning af aktier 17,8 mio. kr. mod 12,1 mio. kr. i 2008.

Derudover er andelskassen medejer af forskellige sektorselskaber via ejerandele i DLR Kredit A/S, PRAS A/S, Sparinvest Holding A/S, Letpension A/S og Værdipapircentralen A/S. Besiddelserne kan sammenlignes med de større banker helejede datterselskaber, og ejerandelene anses dermed ikke som værende en del af bankens aktierisiko.

Andelskassens beholdning af disse sektoraktier udgjorde pr. 31.12.2009 28,2 mio. kr.

Derudover ejer Frørup Andelskasse kapitalandel i Bankernes EDB Central på 3,2 mio kr. pr. 31.12.2009.

Andelskassens aktieeksponering (ekskl. sektoraktier og kapitalandele) udgør af andelskassens egenkapital 11,3% og dokumenterer dermed andelskassens målsætning om at fastholde en lav aktierisiko.

Likviditetsrisiko

Andelskassens udlånsportefølge fundes primært gennem andelskassens indlånsbase samt egenkapital.

Andelskassens indlån er primært bygget op omkring kerneindlån, og andelskassen fokuserer ikke på modtagelse af kortvarige tidsindsud af mere flygtig karakter.

Likviditeten følges dagligt af andelskassens direktion.

Ejendomsrisiko

Frørup Andelskasse besidder alene domicilejendommen Sportsvænget 2, 5871 Frørup til brug for bankdriften og risikoen udgør derfor en beskedent størrelse set i forhold til andelskassens balancesum.

Operationel risiko

Med vikning fra 1. januar 2007 trådte de nye kapitaldækningsregler, der blandt andet pålægger pengeinstitutterne at kvantificere og indregne et beløb for operationelle risici ved kapitaldækningsopgørelsen, i kraft.

Andelskassen anvender den såkaldte basisindikatormetode, hvor der med baggrund i beregning af et gennemsnit af de seneste 3 års nettorentindtægter kvantificeres et beløb, som tillægges de risikovægtede aktiver, til dækning af andelskassens operationelle risici.

Andelskassen har udarbejdet flere politikker/forretningsgange med henblik på at mindske tab som følge af operationelle risici, herunder en it-sikkerhedspolitik og en beredskabsplan til håndtering af kriser eller katastrofer. Disse politikker/forretningsgange bliver løbende ajourført.

2. Anvendelsesområde, punkt 2

Oplysningsforpligtelserne omfatter udelukkende Frørup Andelskasse, idet andelskassen ikke har nogen dattervirksomheder.

3. Basiskapital, punkt 3

De enkelte delelementer i andelskassens basiskapital er vist i nedenstående skema:

Opgørelse af basiskapital pr. 31.12.2009

Opgørelse af basiskapital	1.000 kr.
1. Kernekapital	156.757
1.1 Andelskapital	996
1.3 Reserver	0
1.4 Overført overskud	155.761
2. Primære fradrag i kernekapitalen	
2.3 Udskudte aktiverede skatteaktiver	0
3. Kernekapital efter primære fradrag	156.757
6. Andre fradrag	
6.3 Halvdelen af summen af kapitalandele m.v. > 10 %	13.022
7. Kernekapital inkl. hybrid kernekapital efter fradrag	143.735
8. Supplerende kapital	
8.2 Opskrivningshenlæggelser	0
9. Medregnet supplerende kapital	0
10. Basiskapital før fradrag	143.735
11. Fradrag i basiskapitalen	
11.3 Halvdelen af summen af kapitalandele m.v. > 10 %	13.022
12. Basiskapital efter fradrag	130.713

4. Solvenskrav og den tilstrækkelige basiskapital, punkt 4

Vedrørende punkt 4, litra b

Skemaet nedenfor viser Frørup Andelskasses risikovægtede aktiver og kapitalkrav for hver enkelt eksponeringskategori.

Risikovægtede eksponeringer pr. 31.12.2009

I 1.000 kr	Risikovægtet eksponering	Kapitalkrav (8% af eksponeringen)
Centralregeringer eller centralbanker	0	0
Regionale eller lokale myndigheder	0	0
Offentlige enheder	0	0
Multilaterale udviklingsbanker	0	0

Internationale organisationer	0	0
Institutter	1.119	89
Erhvervsvirksomheder mv.	11.087	887
Detailkunder	230.452	18.436
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	33.586	2.687
Eksponeringer, hvorpå der er restance eller overtræk	7.201	576
Dækkede obligationer	3.870	310
Kortfristede institut- og erhvervseksponeringer mv.	0	0
Kollektive investeringsforeninger	5.887	471
Eksponeringer i andre poster, herunder aktiver uden modpart	9.226	738

Vedrørende punkt 4, litra d

Skemaet nedenfor viser andelskassens solvenskrav til markedsrisici

Risikovægtede poster med markedsrisiko pr. 31.12.2009

1.000 kr	Risikovægtede poster	Kapitalkrav 8% af eksp.
Vægtede poster med markedsrisiko	109.921	8.794
Gældsinstrumenter	73.755	5.901
Aktier	12.579	1.006
Kollektive investeringsordninger	14.160	1.133
Valutakursrisiko	9.427	754

Vedrørende punkt 4, litra e

Frørup Andelskasse anvender basisindikatormetoden til at opgøre solvenskravet til den operationelle risiko. Solvenskravet til den operationelle risiko er pr. 31.12.2009 beregnet til tkr. 3.796 (8% af tkr. 47.444)

5. Modpartsrisiko, punkt 5

Frørup Andelskasse opgør sin modpartsrisiko i henhold til kapitaldækningsbekendtgørelsens § 7.

Ved markedsværdimetoden indgår markedsværdien af kontrakter med positiv markedsværdi og hovedstolene af samtlige kontrakter i kapitaldækningsopgørelsen. Markedsværdien af kontrakterne indgår med vægtene for de pågældende kontraktors restløbetid, og med vægten for de pågældende modparter.

I forbindelse med andelskassens fastsættelse af den tilstrækkelige basiskapital holdes kapital svarende til 8% af den positive markedsværdi af derivaterne.

I Andelskassens bevillingsproces og i den almindelige engagementsovervågning tages der højde for den beregnede eksponeringsværdi, således at det sikres, at denne ikke overstiger den bevilgede kreditgrænse på modparten.

Værdien af andelskassens samlede modpartsrisiko opgjort efter markedsværdimetoden er opgjort til tkr. 24.194 (8% af tkr. 302.428).

Andelskassen anvender standardmetoden til opgørelse af kreditrisiko jævnfør kapitaldækningsbekendtgørelsens bilag 3 og 7.

- a) Ved definition af misligholdte fordringer og værdiforringede fordringer følges bekendtgørelsen om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. § 51-54, hvortil henvises.
- b) Den samlede værdi af eksponeringer efter nedskrivninger og før hensyntagen til virkninger af kreditrisikoreduktionen andrager pr. 31.12.2009 tkr. 679.841.
- c) Eksponeringer opdelt geografisk og fordelt på væsentlige eksponeringskategorier er ikke belyst, da 95 % eller mere er eksponeringerne i Danmark
- d) Den relative fordeling af eksponeringer (her alene udlån og garantier samt tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker), opdelt på eksponeringskategorier som angivet i § 93 i bekendtgørelsen om finansielle rapporter for kreditinstitutter, udgør iflg. opgørelse pr. 31.12.2009 tkr.:

			1.000 kr.
1	Off. Myndighed		0
2	Erhverv	a) Landbrug, jagt, skovbrug	92.054
		b) Fiskeri	0
		c) Fremstillingsvirksomhed mm	9.071
		d) Bygge-, anlægsvirksomhed	26.467
		e) Handel-, restaurationsvirksomhed	28.840
		f) Transport, post, telefon	5.728
		g) Kredit-, finansieringsvirksomhed	116.440
		h) Ejendomsadministration, handel m.m.	23.000
		i) Øvrige erhverv	9.191
3	Erhverv i alt		310.791
4	Private		240.436
5		1-4 i alt	551.227

- e) Fordeling af eksponeringernes restløbetider opdelt i kategorier er belyst i årsrapporten 2009 note 9 og 10.
- f) Definitionen af værdiforringede fordringer følger § 52 stk. 3 i bekendtgørelsen for finansielle rapporter for kreditinstitutter. Værdiforringede fordringer og nedskrivninger fordelt på brancher:

1.000 kr.	Udlån og garanti-debitorer, hvorpå der er foretaget nedskrivning/hensættelse	Nedskrivninger/hensættelser ultimo året	Udgiftsførte beløb vedr. værdireguleringer og nedskrivninger i løbet af perioden
Individuelle vurderede:			
Offentlig myndighed			
Landbrug, jagt, skovbrug	9.609	4.001	
Fiskeri			
Fremstillingsvirksomhed, råstofudvikling m.m.	1.437		
Bygge-, anlægsvirksomhed			
Handel, restauration			
Transport, post, telefon			516
Kredit-, finansvirksomhed	3.672	1.674	
Ejendomsadministration, handel	4.486	2.471	
Øvrige erhverv	406	406	
I alt erhverv	19.610	8.552	
Private	4.820	1.479	414
I alt individuel	24.430	10.031	930
Gruppevis vurderede			
Offentlig myndighed	0	0	0
Erhverv	158.380	4.744	0
Private	146.175	707	0
I alt gruppevis	304.555	5.451	0

Kreditrisiko mod finansielle modparter

I forbindelse med andelskassens handel med værdipapirer samt betalingsformidling opstår der eksponeringer mod finansielle modparter og dermed en kreditrisiko, herunder også en afviklingsrisiko. Afviklingsrisikoen er risikoen for, at andelskassen ikke modtager betaling eller værdipapirer i forbindelse med afvikling som modsvarer de værdipapirer og/eller betalinger som andelskassen har afviklet og afleveret.

Det er andelskassens politik vedrørende kreditrisikoen mod finansielle modparter at holde denne å et afbalanceret niveau i forhold til andelskassens størrelse.

Tilgodehavender ved centralbanker og kreditinstitutter

Andelskassens kreditrisiko mod finansielle modparter er tilgodehavender ved centralbanker og kreditinstitutter. Disse tilgodehavender er placeret på anfordring og kan derfor hæves før den 30. september 2010 hvor statsgarantien udløber (bankpakke 1).

6. Eksponering i aktier m.v., der ikke indgår i handelsbeholdningen, punkt 18

Frørup Andelskasse har i samarbejde med andre pengeinstitutter erhvervet aktier i en række sektorselskaber. Disse sektorselskaber har til formål at understøtte pengeinstitutternes forretning indenfor realkredit, betalingsformidling, investeringsforeninger m.v. Andelskassen påtænker ikke at sælge disse aktier, idet en deltagelse i disse sektorselskaber anses for nødvendig for at drive et lokalt pengeinstitut. Aktierne betragtes derfor som værende udenfor handelsbeholdningen.

I flere af sektoraktieselskaberne omfordes aktierne således, at pengeinstitutternes ejerandel hele tiden afspejler det enkelte pengeinstituts forretningsomfang med sektorselskabet. Omfordelingen sker typisk med udgangspunkt i sektorselskabets indre værdi. Andelskassen regulerer på den baggrund den bogførte værdi af disse aktier kvartalsvist, halvårligt eller helårligt, afhængig af hyppigheden af nye informationer fra det enkelte sektorselskab. Den løbende regulering bogføres i henhold til reglerne over resultatopgørelsen.

I andre sektorselskaber omfordes aktierne ikke, men værdiansættes derimod typisk med udgangspunkt i den senest kendte handel, alternativt beregnes værdien med udgangspunkt i en anerkendt værdiansættelsesmetode. Reguleringer i den bogførte værdi af aktierne i disse selskaber tages ligeledes over resultatopgørelsen.

Frørup Andelskasse har udover aktier i sektorselskaber ikke aktier i andre selskaber. Andelskassen påtænker ikke at sælge disse aktier. Aktierne betragtes derfor som værende udenfor handelsbeholdningen, reguleringer i den bogførte værdi af aktierne tages ligeledes over resultatopgørelsen.

Vedrørende punkt 18 litra b-d

Følgende oplyses

			1.000 kr.
Sektoraktier			28.245
Øvrige aktier			0
I alt			28.245
Samlet avance for:	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
	Urealiseret	Realiseret	I alt
Sektoraktier	2.997	-212	2.785
Øvrige aktier	0	0	0
I alt	2.997	-212	2.785